

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2020. gada 25. februārī Nr. 1-5/35

Latvijas Republikas
Ministru prezidentam
Arturam Krišjānim Kariņam
vk@mk.gov.lv

Par starptautisko aizsardzību saņēmušo ģimeņu aizsardzību Latvijā Republikā

Reaģējot uz migrācijas krīzes izgaismotajiem trūkumiem Eiropas Savienības patvēruma un migrācijas politikā, Eiropas Komisija 2015.gada 13.maijā prezentēja Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas programmu migrācijas jomā” (turpmāk – “Programma”), kas definēja tūlītēji veicamos pasākumus, lai glābtu cilvēku dzīvības jūrā, uzlabotu cīņu pret migrantu kontrabandas tīkliem, kā arī sniegtu atbalstu gan Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas saskaras ar nesamērīgu migrācijas plūsmu, gan trešajām valstīm, kas ir migrantu izcelsmes un tranzīta valstis. 2015.gada septembrī Eiropas Savienībā tika pieņemti divi tiesību akti, kas paredzēja patvēruma meklētāju, kuri ieradušies Itālijā un Grieķijā, pārdali starp pārējām Eiropas Savienības dalībvalstīm, atbilstoši katrai dalībvalstij noteiktajai kvotai.

Abi iepriekš minētie Padomes lēmumi paredzēja divu gadu laikā uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm kopumā pārcelt 160000 patvēruma meklētājus.

2015.gada 20.jūlijā Eiropas Savienības Tieslietu un iekšlietu padomes sanāksmes laikā tika panākta politiska vienošanās, solidarizējoties ar trešajām valstīm, uz Eiropas Savienību no trešajām valstīm pārmitināt 20000 personas, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība.

Saskaņā ar vienošanos Latvija divu gadu laikā (līdz 2017.gada 26.septembrim) uzņems saistības pārvietot no trešajām valstīm un Eiropas Savienības dalībvalstīm kopumā 776 personas. Latvija šajā procesā izvēlējās uzņemt un atlasīja arī ģimenes ar bērniem. Lai gan pamatā pārceltie patvēruma

meklētāji Latvijā saņēma starptautisko aizsardzību, tomēr lielākā daļa šo personu izvēlējās valsti pamest¹.

Eiropas Savienības dalībvalstīm pastiprinot migrācijas kontroli, Latvija var sagaidīt, ka iepriekš minētās starptautisko aizsardzību saņēmušās personas tiks atgrieztas Latvijā.

2019.gada 20.jūnijā Tiesībsarga biroja juristi piedalījās Labklājības ministrijas Patvēruma meklētāju, bēgļu un personu ar alternatīvo statusu sociālekonomiskās iekļaušanas darba grupas sēdē, kur tika minēts, ka no Vācijas Federatīvās Republikas (turpmāk – Vācija) Latvijā ir atgrieztas divas sīriešu ģimenes, tostarp 9 nepilngadīgi bērni, kuras Latvijā nonākušas Eiropas Savienības pārvietošanas programmas ietvaros un ir saņēmušas starptautisko aizsardzību. Darba grupas sēdē tika minēts, ka vienam no bērniem – 10 mēnešus vecam zīdainim – šobrīd ir patvēruma meklētāja statuss. Darba grupas sēdē tika minēts, ka, risinot krīzes situāciju, abas minētās ģimenes uz laiku ir izmitinātas patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā “Mucenieki” (turpmāk – PMIC “Mucenieki”). Abās ģimenēs ir liels nepilngadīgu bērnu skaits, un attiecīgajā brīdī ģimenes bija nonākušas krīzes situācijā. Tādējādi bija nepieciešama steidzama, koordinēta atbildīgo valsts institūciju sadarbība, meklējot risinājumu minēto ģimeņu ar bērniem situācijas noregulēšanai. Konkrētajā gadījumā situācija tika risināta, piemēram, dodot iespēju ģimenēm uzturēties PMIC “Mucenieki”. Vienlaikus minētais gadījums kopā ar līdzīgām situācijām pagātnē ir parādījis, ka valstī nav vienotas sistēmiskas pieejas šādu un līdzīgu gadījumu risināšanai. Tiesībsarga ieskatā šobrīd nav saskatāmi aktīvi centieni šādas sistēmas izveidei vai ievērojamai uzlabošanai. To pierāda arī apstākļi, ka 2019.gada 6.decembrī pie tiesībsarga vērsās starptautisko aizsardzību saņēmusi ģimene, kas tobrīd Latvijā bija atgriezta no citas Eiropas Savienības dalībvalsts. Šajā ģimenē bija divi pirmsskolas vecuma bērni. Tiesībsargs tika informēts, ka ģimene ir atgriezta Latvijā un attiecīgajā brīdī, izmantojot privātpersonu ziedojumus, ir apmetusies kopmītņu tipa viesnīcā, bet nav zināms, vai pēc līdzekļu izbeigšanās tai tiks dota atļauja apmesties PMIC “Mucenieki”. Ģimenei arī nebija iespēju saņemt valsts nodrošināta tulka vai mentora pakalpojumus, kas palīdzētu atrisināt ar uzturēšanos saistītos tiesiskos jautājumus. Konkrētā ģimene šos pakalpojumus saņēma no nevalstiskā sektora. Brīdī, kad ģimenei pienāca laiks atstāt kopmītņu tipa viesnīcu, tika rasta iespēja viņu izmitināšanai PMIC “Mucenieki”, tomēr nav pieļaujams, ka gadījumos, kad ir iesaistīti mazi bērni, pastāv šāda nedrošība par ģimenes turpmāko nākotni un pamatvajadzību nodrošināšanu.

Šobrīd to personu skaits, kam Latvijā piešķirta starptautiskā aizsardzība un kas ir atgrieztas no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, ir salīdzinoši neliels.² Tomēr sistēmiski risinājumi šādiem gadījumiem būtu jāveido jau šobrīd, it sevišķi

¹ Skat. <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/vairakums-beglu-joprojam-pamet-latviju.a255980/>

² Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sniegto informāciju 2019.gada 19.jūlija vēstulē Nr.1-38/1666 2017.gadā Valsts robežsardzē no Eiropas Savienības valstīm saņemti 9 pieprasījumi par 24 personu, kam piešķirta starptautiskā aizsardzība, atpakaļuzņemšanu, no tām faktiski Latvijā atgrieztas 3 personas; 2018.gadā saņemti 22 pieprasījumi par 60 personu atpakaļuzņemšanu, no kurām Latvijā atgrieztas 14 personas; 2019.gadā saņemti 16 pieprasījumi par 38 personu atpakaļuzņemšanu, līdz 2019.gada 18.jūlijam Latvijā faktiski atpakaļuzņemtas 13 personas. Šie dati neietver personas, kas Latvijā atgriezušās pēc savas iniciatīvas.

ņemot vērā, ka liela daļa starptautiskās aizsardzības saņēmēju ir ģimenes ar nepilngadīgiem bērniem.³

Valstij jābūt gatavai reaģēt uz otrreizējās kustības starp dalībvalstīm radītajām sekām, tādēļ tiesībsargs vēlas īpaši uzsvērt, ka pat gadījumā, ja starptautisko aizsardzību saņēmušās personas nav izmantojušas Patvēruma likumā noteiktās garantijas uz pabalsta un integrācijas pasākumu saņemšanu, Latvijai ir pienākums aizsargāt cilvēka, jo īpaši ģimeņu ar bērniem, pamattiesības saskaņā ar Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

Latvijai ir jāievēro uzņemtās saistības un standarti, kas izriet ne tikai no 1951.gada 28.jūlija Ženēvas Konvencijas par bēgļa statusu (turpmāk – Ženēvas konvencija) un to papildinošā 1967.gada 31.janvāra Ņujorkas protokola (turpmāk – Protokols), bet arī no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011.gada 13.decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (turpmāk - Direktīva 2011/95/ES).

Attiecībā uz sociālās labklājības, integrācijas un izmitināšanas vietu pieejamību Direktīvā 2011/95/ES ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēji dalībvalstī, kas šo aizsardzību piešķirusi, saņem nepieciešamo sociālo palīdzību, kāda tiek nodrošināta minētās dalībvalsts valstspiederīgajiem. Alternatīvās aizsardzības statusa saņēmējiem dalībvalstis var ierobežot tās sociālās palīdzības apjomu, garantējot ne mazāk kā pamata pabalstus, kurus nodrošina tādā pašā līmenī un saskaņā ar tādiem pašiem atbilstības nosacījumiem kā dalībvalsts valstspiederīgajiem⁴. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ir pieejamas izmitināšanas vietas ar tādiem pašiem nosacījumiem kā trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi pastāvīgi uzturas dalībvalstu teritorijā⁵. Lai veicinātu starptautiskās aizsardzības saņēmēju integrāciju sabiedrībā, dalībvalstis nodrošina piekļuvi tādām integrācijas programmām, ko tās uzskata par atbilstošām, lai ņemtu vērā bēgļu vai alternatīvās aizsardzības statusu saņēmušo personu īpašās vajadzības, vai rada priekšnoteikumus, kas garantē šādu programmu pieejamību.⁶

Tāpat tiesībsargs vēlas īpaši uzsvērt, ka šādās situācijās valstij jau iepriekš jābūt skaidram risinājumam, ņemot vērā nepilngadīgo bērnu labākās intereses.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu tiesību konvencijas (turpmāk – Konvencija) 22. panta pirmā daļa noteic, ka dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus,

³ Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sniegto informāciju 2019.gada 19.jūlija vēstulē Nr.1-38/1666 no 2014.gada līdz 2019.gada 30.jūnijam starptautiskās aizsardzības statuss piešķirts 584 personām, no kurām 138 personām piešķirts bēgļa statuss (10 no šīm personām uz Latviju tika pārvietotas Eiropas Savienības pārvietošanas programmu ietvaros). Šajā laika posmā 446 personām piešķirts alternatīvais statuss alternatīvais statuss (358 no šīm personām uz Latviju tika pārvietotas Eiropas Savienības pārvietošanas programmu ietvaros). No kopējā pārvietoto personu skaita, kam piešķirts starptautiskās aizsardzības statuss, 177 personas bija bērni. Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas rīcībā esošo informāciju aptuveni 85% no šīm personām arī turpmāko piecu gadu laikā būs nepilngadīgas.

⁴ Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu, 29.pantu.

⁵ Turpat, 32.pants.

⁶ Turpat, 34.pants.

lai bērnam, kas vēlas iegūt bēgļa statusu vai kas tiek uzskatīts par bēgli saskaņā ar piemērojamām starptautiskajām vai attiecīgās valsts tiesībām un procedūrām, neatkarīgi no tā, vai bērnu pavada vai nepavada viņa vecāki vai kāda cita persona, nodrošinātu pienācīgu aizsardzību un humāno palīdzību to tiesību izmantošanā, kas izklāstītas šajā konvencijā un citos starptautiskos cilvēktiesībām vai humanitāriem jautājumiem veltītos dokumentos, kuru puses ir minētās valstis.

Konvencijas skaidrojumā ir noteikts, ka tās īstenošana ir process, kurā dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka visiem bērniem, kuri ir tās jurisdikcijā, ir visas Konvencijā paredzētās tiesības. Konvencijas 4. pants nosaka to, ka dalībvalstis veic „visus nepieciešamos likumdošanas, administratīvos un citus pasākumus”, lai īstenotu tajā atzītās tiesības. Ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, lai visi valsts tiesību akti būtu pilnībā saderīgi ar Konvenciju un lai Konvencijas principus un noteikumus varētu tieši un pareizi piemērot.⁷

Saskatot valsts mēroga rīcības plāna trūkumu attiecībā uz personām, kas saņēmušas starptautisko aizsardzību un otrreizējās kustības rezultātā ir atgrieztas Latvijā, tiesībsargs 2019.gada 21.oktobrī organizēja sanākumi, aicinot tajā piedalīties Ministru prezidenta biroja, Iekšlietu ministrijas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Valsts robežsardzes, Labklājības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Finanšu ministrijas, Vides un reģionālās attīstības ministrijas, Kultūras ministrijas, Sabiedrības integrācijas fonda un nevalstisko orgnaizāciju pārstāvjus.

No cilvēktiesību viedokļa kā problemātiski tika identificēti šādi aspekti.

1) Mājokļa jautājums un dzīvesvietas deklarēšanas iespējas

Tiesību uz mājokli nodrošināšana ir svarīga gan personām, kas atgrieztas Latvijā, gan tām, kas šādu statusu Latvijā tikko ir saņēmušas un cenšas uzsākt patstāvīgu dzīvi. Problēmas, kas saistītas ar mitekļa nodrošināšanu starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, t.sk. ģimenēm ar bērniem, tiesībsargs ir identificējis jau 2012.gadā veiktajā pētījumā⁸, un 2013.gada martā par to ir informējis Ministru kabinetu⁹.

Par palīdzību mājokļa jautājumos krīzes situācijā valstī ir atbildīgas pašvaldības. Tomēr, tā kā atgrieztās starptautisko aizsardzību saņēmušās ģimenes visbiežāk nav deklarējušas savu dzīvesvietu Latvijas Republikā, tām nav iespēja vērsties pēc palīdzības pie kādas konkrētas pašvaldības. Faktiski vienīgā iespēja šādās situācijās personām ir izmantot patversmju un naktspatversmju pakalpojums. Tomēr, ja ģimenē ir nepilngadīgi bērni, šāds risinājums nav uzskatāms par bērnu interesēm visatbilstošāko. Turklāt došanās uz patversmi arī var nozīmēt, ka ģimene tiks šķirta, ja nav paredzēts, ka māte ar bērniem varētu uzturēties tajā pašā patversmē, kurā būtu tiesīgs uzturēties arī tēvs.

⁷ CCPR, General Comment No. 5 (2003), CRC/GC/2003/5, (27 November 2003), para 1.

⁸ Skat. “Pētījums par personu, kam ir piešķirts alternatīvais statuss, pieeju sociālajai palīdzībai un sociālajiem pakalpojumiem” <http://www.tiesibsargs.lv/lv/pages/petijumi-un-publicakijas/petijumi>.

⁹ Tiesībsarga 2013.gada 22.marta vēstule Nr.1-5/88 Ministru kabinetam par bēgļu un alternatīvo personu stāvokli valstī.

Lai gan līdz šim Iekšlietu ministrija, balstoties uz humāniem apsvērumiem, agrāk vai vēlāk ir radusi iespēju ģimenēm ar bērniem nodrošināt īslaicīgu uzturēšanos PMIC "Mucenieki", tomēr šāda iespēja nav noteikta normatīvajos aktos un ir atkarīga no PMIC "Mucenieki" noslodzes.

Tāpat jāmin, ka personas, kam piešķirta starptautiskā aizsardzība, saskaras ar grūtībām atrast mājokli ne tikai finansiālu apsvērumu dēļ. Mājokļa atrašanu un noīrēšanu apgrūtina sabiedrības locekļu aizspriedumi pret bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu. Nevalstisko organizāciju ziņojumi identificē arī tādu problēmu, ka potenciālie izīrētāji bieži nevēlas slēgt līgumu ar starptautisko aizsardzību saņēmušajām personām, kā arī liedz īrētajā dzīvoklī deklarēt savu dzīvesvietu. Atšķirībā no vidusmēra Latvijas iedzīvotāja, kam šādā situācijā būtu iespēja deklarēt savu radnieku vai draugu īpašumā, personām, kas saņēmušas starptautisko aizsardzību šādu iespēju var nebūt, jo to sociālo saišu loks Latvijā parasti būs ļoti šaurs, it sevišķi laika posmā neilgi pēc bēgļa vai alternatīvā statusa saņemšanas.

Sanāksmē piedāvātie risinājumi

Sanāksmes laikā Iekšlietu ministrijas valsts sekretārs norādīja, ka mājokļa pieejamība ir svarīgs aspekts gan personu pamattiesību nodrošināšanai, gan arī attiecīgo personu integrācijai sabiedrībā. Arī Labklājības ministrijas un Ekonomikas ministrijas pārstāvji atzina, ka faktiski starptautisko aizsardzību saņēmušajām personām ar normatīvajā regulējumā noteikto atbalstu mājokļa jautājumā nepietiek, līdz ar to būtu jārunā par subsidēta mājokļa nodrošināšanu aplūkotajai personu grupai. Vienlaikus sanāksmes dalībnieki apstiprināja, ka tādi jautājumi kā pabalstu izmaksa un mājokļa nodrošināšana ir politiskā izšķiršanās. Iniciatīva tiek gaidīta no pašvaldībām, tomēr dažādie mēģinājumi panākt pašvaldību aktīvāku iesaisti ir parādījuši, ka pašvaldības visbiežāk nav ieinteresētas minētās personu grupas uzņemšanā. Sanāksmē tika piedāvāts šo jautājumu daļēji risināt ar kādu priekšrocību nodrošināšanu attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem.

Ministru prezidenta parlamentārā sekretāre sanāksmes laikā norādīja, ka viens no risinājumiem esošajā situācijā varētu būt jaunuzceltās ēkas, kas ietilpst PMIC "Mucenieki" kompleksā, nodošana Labklājības ministrijas pārraudzībā, lai to izmantotu kā pagaidu dzīvojamo fondu personām, kam piešķirta starptautiskā aizsardzība. Tādējādi sākotnējās integrācijas posmā personām, kas saņēmušas starptautisko aizsardzību valstī, būtu vairāk iespēju veltīt laiku valsts valodas apguvei un citiem pasākumiem, kas nodrošinātu minētās grupas veiksmīgu integrēšanos sabiedrībā.

Papildus sanāksmes laikā tika pārrunātas iespējas piesaistīt mājokļa jautājuma risināšanā Eiropas Savienības fondu līdzekļus. Tika norādīts, ka Eiropas Savienības fondu līdzekļu piesaiste balstīsies uz Nacionālajā attīstības plānā norādīto informāciju, tādējādi būtu lietderīgi Valsts attīstības plānā nākamajam periodam iekļaut informāciju par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kas vēl vairāk varētu pamatot fondu piesaisti mājokļa jautājuma nodrošināšanā.

II) Pieeja sociālās palīdzības un pakalpojumu saņemšanai

Mājokļa atrašana un dzīvesvietas deklarēšana ir cieši saistīta ar sociālās palīdzības sniegšanas jautājumu. Starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ir jābūt deklarētiem kādā konkrētā pašvaldībā, lai saņemtu sociālos pakalpojumus un palīdzību, kas tiem pienāktos saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu. Ja starptautisko palīdzību saņēmušajam personām pastāv problēma ar mājokļa atrašanu un deklarēšanos tajā, viņām ir apgrūtināta pieeja sociālās palīdzības un pakalpojumu saņemšanai.¹⁰ Personas formāli netiek izlēgtas no palīdzības saņēmēju loka, tomēr, ņemot vērā šīs personu grupas specifisko situāciju, faktiski tai šādu iespēju nav. Šajā kontekstā jāuzsver, ka valsts sociālās drošības sistēmai ir jāatbilst tādiem noteiktiem kritērijiem kā, piemēram, sistēmas esībai, adekvātumam un pieejamībai.¹¹ Vispārīgi prasība pēc deklarēšanas konkrētā pašvaldībā un, iespējams, arī noteikta rezidences ilguma ir saprātīga un kalpo leģitīma mērķa sasniegšanai, tomēr personas, kam Latvijā piešķirta starptautiskā aizsardzība, atrodas citā salīdzināmajā situācijā nekā, piemēram, Latvijas pilsoņi, nepilsoņi vai citas personas, kam ir tiesisks pamats uzturēties Latvijā. Šo apstākli vēl vairāk pastiprina fakts, ka valsts ir uzņēmusies pašvaldībām kompensēt izdevumus, kas tām radušās attiecībā uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem pirmo divu gadu laikā, kopš tās saņēmušas bēgļa vai alternatīvo statusu.

Tāpat tiesībsargs vērš uzmanību uz apstākli, ka daļa pakalpojumu, ko saņem patvēruma meklētāji vai starptautisko aizsardzību saņēmušās personas, tiek vai tika sniegti tikai projektu veidā, piemēram, mentora pakalpojumi vai atbalsts mājokļa nodrošināšanā. Lai gan šādā veidā pakalpojums tiek nodrošināts, tomēr tādējādi netiek nodrošināti sistēmiski un ilgspējīgi risinājumi, uz kuriem varētu paļauties gan privātpersonas, gan iesaistītās institūcijas.

Tiesībsarga ieskatā būtu steidzami jārisina jautājums par mentora pakalpojuma ietveršanu normatīvajā regulējumā, kas nodrošinātu ilgtermiņā funkcionējošu valsts atbalstu integrācijas jomā starptautisko aizsardzību saņēmušajām personām.

III) Atbalsta apmērs bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai

Regulējot atbalsta sniegšanas sistēmu starptautisko aizsardzību saņēmušajām personām, Latvijai ir saistošs Ženēvas konvencijas 23.pants un Direktīvas 2011/95/ES 29.pants.

Valstī atbalsta jautājums aplūkotajai grupai tiek regulēts Patvēruma likuma 53.pantā un Ministru kabineta 2017.gada 6.jūnija noteikumos Nr.302 "Noteikumi par vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu uzturēšanās izmaksu segšanai bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai".

Šobrīd personām ar bēgļa un alternatīvo statusu valsts piešķir *vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu uzturēšanās izmaksu segšanai* (turpmāk —

¹⁰ Dati par deklarētajām personām no IeM: līdz 2019.gada 14.jūlijam no pārvietotajām personām termiņuzturēšanās atļaujas atkārti saņēmušas 38 personas. 31 personai uz 2019.gada beigām bija derīga uzturēšanās atļauja. Deklarētā dzīvesvieta Latvijā bija norādīta 22 personām.

¹¹ A.Kovaļevska, 109.panta komentārs. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 562.lpp.

pabalsts). Pabalsta apmērs, ko valsts atkarībā no statusa izmaksā 7 līdz 10 mēnešus un ar ko jāsedz visas uzturēšanās izmaksas Latvijas Republikā, ir noteikts: a) pilngadīgai personai – 139,00 euro; b) ja personas ir laulātie, tad vienai personai – 139,00 euro un otrai personai – 97,00 euro; c) nepilngadīgai personai – 97,00 euro.

Tiesībsargs jau iepriekš ir vērsis Saeimas un Ministru kabineta uzmanību uz faktu, ka pabalsta apmērs bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, nav pietiekams, lai nodrošinātu pamatvajadzības - integrācijas posmā segtu izdevumus pirmās nepieciešamības preču un pārtikas iegādei, apmaksātu īres un komunālo pakalpojumu rēķinus, segtu transporta izdevumus.

Tiesībsargs aicina pārskatīt atbalsta apmēru bēgļiem un personām, kam piešķirts alternatīvais statuss.

Tiesībsargs nenoliedz, ka veiksmīga personas integrācija sabiedrībā ir lielā mērā atkarīga no pašas personas gribas un tās ieguldītā darba. Tomēr, ja valsts ir uzņēmusies starptautiskās saistības piešķirt personām patvērumu un ir pārmitinājusi konkrētu patvēruma meklētāju skaitu uz Latviju, tai ir jānodrošina šo saistību izpilde ne tikai formāli, bet arī faktiski. Proti, tai ir jāpiedāvā konkrētajai mazaizsargāto personu grupai reāli funkcionējošs atbalsts pamattiesību nodrošināšanai un veiksmīgai integrācijai sabiedrībā. Īpaši nozīmīgi tas ir gadījumos, kad iesaistītas nepilngadīgās personas.

Tiesībsargs aicina Ministru prezidentu **līdz 2020.gada 25.martam** izvērtēt vēstulē identificētos trūkumus valsts atbalsta sniegšanā un cilvēktiesību nodrošināšanā Latvijā starptautisko aizsardzību saņēmušajām personām, jo īpaši ģimenēm ar nepilngadīgiem bērniem, un informēt par plānotajiem risinājumiem starptautiskās aizsardzības saņēmēju tiesību nodrošināšanai.

Ar cieņu
tiesībsargs

J.Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.